

Gävle

Gävle kallades tidigare "Lilla Chicago" och har 2011 "Välkommen ombord" som slogan. Men är det fortfarande rök som gäller eller lever havsstaden upp till dagens snällare devis? Vi åkte till Gävlebuktens pärla för att rekognosera och fann i skymningstid en svart diamant. Vacker som ett vykort på dagen men kokande kvällstid.

Gävle tilldelades sina kungliga stadsprivilegier redan 1446, 46 år innan Christofer Columbus nådde Amerika. Sedan dess har det bara försats på för kuststaden vid Bottenhavet. Besökaren som av den ena eller andra orsaken kommer skvalpandes från havet, nära den även historiskt så viktiga järnvägen, erbjuds också en rik skatt att ösa ur. Vid havet vid stadsdelen Alderholmen håller det exklusiva Gävle Strand på att ta form.

Bostadsområdet lanseras som ett framtida flaggskepp i den forna hamnstaden, med stora behov av positionering gentemot ekonomiska intressen i söder. Racet fortsätter trots allt att gå ut på att locka medelklass med skattebetalarpotential i det Sverige som riskerar att spricka norr om Dalälven.

Dit näsan pekar från positionen mitt i Gävle Strand tornar staden upp, fortfarande arkitektoniskt starkt präglad av den förmögna handelsmannaklassens byggglädje i början av 1900-talet med extra stor förkärlek för upprättandet av grandiosa byggnader. I

stadsdelen Brynäs, till vänster om den blåa pulsådern Gavleån som ringlar in genom staden från havet, syns till exempel det pampiga Dalapalatset. Den rikt smyckade byggnaden rymde ursprungligen våningar i 400–500-kvadratmetersklassen, någon till och med utrustad med två pigkammare ovanpå varandra.

Mellan havet och järnvägsstationen på Alderholmen glimmar vidare industribyggnaden Gevalia och de gamla hamnmagasinen. De historiska skatterna avslutas i fil med stjärnarkitekt Ferdinand Bobergs surrealistiska sagobygge brandstationen (anno 1890). Vid centralen träder vi in i Gävle, som bjuder på hela spektrat från blått till grönt. Såväl vatten som park, plus alltså pampiga byggnader med tinnar och torn på rad. Parallellt med den forsande, sprittande Gavleån avslutar Boulognerskogen staden.

Den flera kilometer långa parken förvandlas sommartid till ett skojigt, socialt människohav. Här börjar tidigt, i denna utpräglade partystad, festen, "la marcha".

fortsätter på sid 123

4

.. KÄNDISAR MED GÄVLEANKNYTNING

Thomas Di Leva, Regina Lund, Gävlebocken och Nicklas Bäckström, den sistnämnde en av NHL:s just nu mest framgångsrika spelare.

... TIPS PÅ BARER/KROGAR/DISKOTEK

Högbo Brukshotell (där kocklandslaget håller till, geografiskt i Sandviken men värt en resa), CC-Puben, Engeltafta och diskoteket Heartbreak.

... TRADITIONELLA SEVÄRDHETER FÖR TURISTER

Platsen vid Rådhusplanaden där bocken ställs upp inför varje jul, Furuviksparken, Järnvägsmuseet, Fängelsemuseet.

... SAKER ATT INTE MISSA

En tripp till whiskyproducenten Mackmyra halvvägs till Sandviken, hårdrocksfestivalen Getaway mellan 7 och 9 juli på det vackra gasklockeområdet, picknick i Boulongerskogen och Auktionshallen i Gamla Gefle, en av landets absolut finaste och även knasigaste antikaffärer med den estetiskt lagde, egensinnige, mänskliga ekornen Sven Pettersson bakom disken.

... VARNING FÖR

Att vid juletid passera bocken efter en pubruna och tro att det är en lokal tradition att bränna ner halmdjuret. Det gjorde en 51-årig amerikan på tillfälligt besök i staden 2001. Han erkände i rätten med orden "I did burn the bock", med hänvisning just till traditionen, men det hjälpte inte. Domen blev mordbrand av halmbock, något som han fortfarande ekonomiskt sotar för.

Upplev järnvägshistorien - världsunika lok & vagnar!

I Gävle visas en av världens finaste järnvägshistoriska samlingar. Besök museets utställningar, visningar och teaterföreläsningar. Hennans station, banvaktstuga, café och välsorterad museibutik. Välkomna till Gävle!

Boka besöket

.....
026-14 46 15

bokninggavle@trafikverket.se

Trafikverket, Sveriges Järnvägsmuseum
Besöksadress: Rålsgratan 1, Gävle
www.trafikverket.se/museer/gavle

GÄVLE

SVERIGES FÄNGELSE MUSEUM

Åk in i Gävle!

Besök och berör i museet med starka utställningar i två gamla fängelser, centralt invid slottet på södra sidan om Gavleån.

www.fangelsemuseet.se

WIJ_ TRÄD GÅRD AR

Resmålet för dina sinnen.

Välkommen till Ockelbo.
0297-554 20
www.wij.se

Billigare än i butik!

- Fräscha och svenskproducerade plantor med hög kvalitet
- Välj bland ett unikt och brett sortiment
- Support och odlingsråd på köpet
- Betala mot faktura

Direkt hem i brevlådan!
040 - 49 00 11
www.plantbutiken.se

Plantbutiken.se

Om ljuset tar oss

Monica Winther
Kjersti Vetterstad
Petr Davydtchenko
Viktor Rosdahl

18 juni - 28 aug 2011
Gävle Konstcentrum

GÄVLE KONSTCENTRUM
Kultur & Fritid - Gävle kommun

JÄRNBERIKA DIN RESA

I över tvåtusen år har järnet format livet och landskapet i Gästrikland. Här väntar sevärdheter och besöksmål på ett trettiotal platser. I Järnriket upplever du bergsmännens hisnande gruvschakt, vackra bruksmiljöer med världshus och kaféer, herrgårdarnas rogivande parker och trädgårdar. Här möts du av råa industrimiljöer, smedjor, masugnar, moderna stålverk och arkitektur av världsklass.

Välkommen att börja resan på www.jarnriket.com

Gävle har hemligheter att förmedla. När det börjar skymma förvandlas staden till en svart diamant. Epitetet "Lilla Chicago" tilldelades Gävle på 1950-talet, på den tiden då författaren Lasse Strömstedt med tillhörande entourage kom att göra orten osäker. Några decennier senare regerade den legendariska krogen Blå Grottan och diskoteket Victoria staden. Det existerar ungefär lika många Blå Grottanberättelser som det finns Gävlebor. "Jag kommer ihåg på Grottans tid..." är fortfarande en vanligt förekommande lokal mening. Många av historierna är höljda i dunkel. Men Cat Stevens, militärligan (som bevakades av Säpo från lokala buskage) och Anders "Lillen" Eklund påstås alla ha tagit ett par eller flera öl på detta mytomspunna ställe, där träskor var strängeligen förbjudna eftersom de gick att använda som knogjärn i slagsmålsituation. "Grottan" är numera stängt för gott, men har en alldeles egen Facebookgrupp för nostalgiker.

MODERN MINDRE STORSTAD

Gävle känns 2011 ändå som en modern, något mindre storstad. Här finns ett brett utbud av kultur. Alltifrån hårdrockarnas Mekka, festivalen Getaway, till kommunens alldeles egen symfoniorkester, verksam i Konserthuset, som ligger i en storslagen miljö vid Gavleån. Högskolan, inrättad i före detta regementet I14, erbjuder breda akademiska möjligheter i denna

klassiska, svenska industristad. Idrotten är dessutom en stor och stark lokal kraft. Få andra svenska orter i samma storlek kan stoltsera med ett alldeles eget allsvenskt fotbollslag, dessutom verkar hockeylaget Brynäs i högsta divisionen.

DAGENS UTELIV

På diskoteket Heartbreak, i den här texten tidigare nämnt som dåvarande Victoria, syns väcklädda, vältränade 20-någonting-åringar, redan verkandes i entreprenörssvängen. Påfallande många prins Daniel-look-a-likes. Gävle var staden där den blivande prinsen först gav sig in i gymbranschen. Drygt en kilometer bort, ned mot järnvägsstationen, bjuder krogen Bilagan samma afton på fullt karaokeö. Här kan precis vad som helst hända, med vem som helst. Och gör det också. Minst en Elvisutklädd person syns i publiken. När Nordmans lät "Vandraren" tolkas av en passionerad amatör framme vid karaokemaskinen har entusiasmen inga gränser. ALLA sjunger med. Ingen tänker ens tanken att träskon skulle kunna nyttjas som knogjärn i slagsmålsituation. Besöket avslutas i Boulogners gröngräs, precis i epicentrum av Gavleåns sprittande livfullhet.

Och ja, visst. Vi kände oss välkomna ombord. Med på livets skepp återfinns numera ett antal nya vänner, som bekant verklig hårdvaluta i en i övrigt hårdare värld än numera snälla Lilla Chicago.

Evenemanget Sommarkväll i Gävle är ett självklart gratisnöje för turister. Under 2011 kan du besöka evenemanget 6, 13, 20 och 27 juli. Bland de bokade artisterna finns bland annat The Playtones, The Moniker och barnens favoriter Zillah och Totte.

! Gävle

STADSSLOGAN

Välkommen ombord!

POSITION

Sveriges trettonde största stad med 83 000 invånare. Residensstad för Gävleborgs län.

INDUSTRI

Gävle har genom seklen präglats av hamnen, därmed handeln, den numera nedlagda garnisonen I14 och industrierna Gevalia, Läkerol, Korsnäs, Sandvik i Sandviken och Stora Enso i Skutskär.

SPORT

Är genom det allsvenska fotbollslaget GIF och hockeylaget Brynäs i respektive högsta division en utpräglad idrottsstad. Nästgård i Sandviken återfinns dessutom de svenska mästarna i bandy, SAIK. Staden är dessutom profilerad gentemot kultur.

MER INFO

www.gavle.se

Reportaget presenteras i samarbete med

